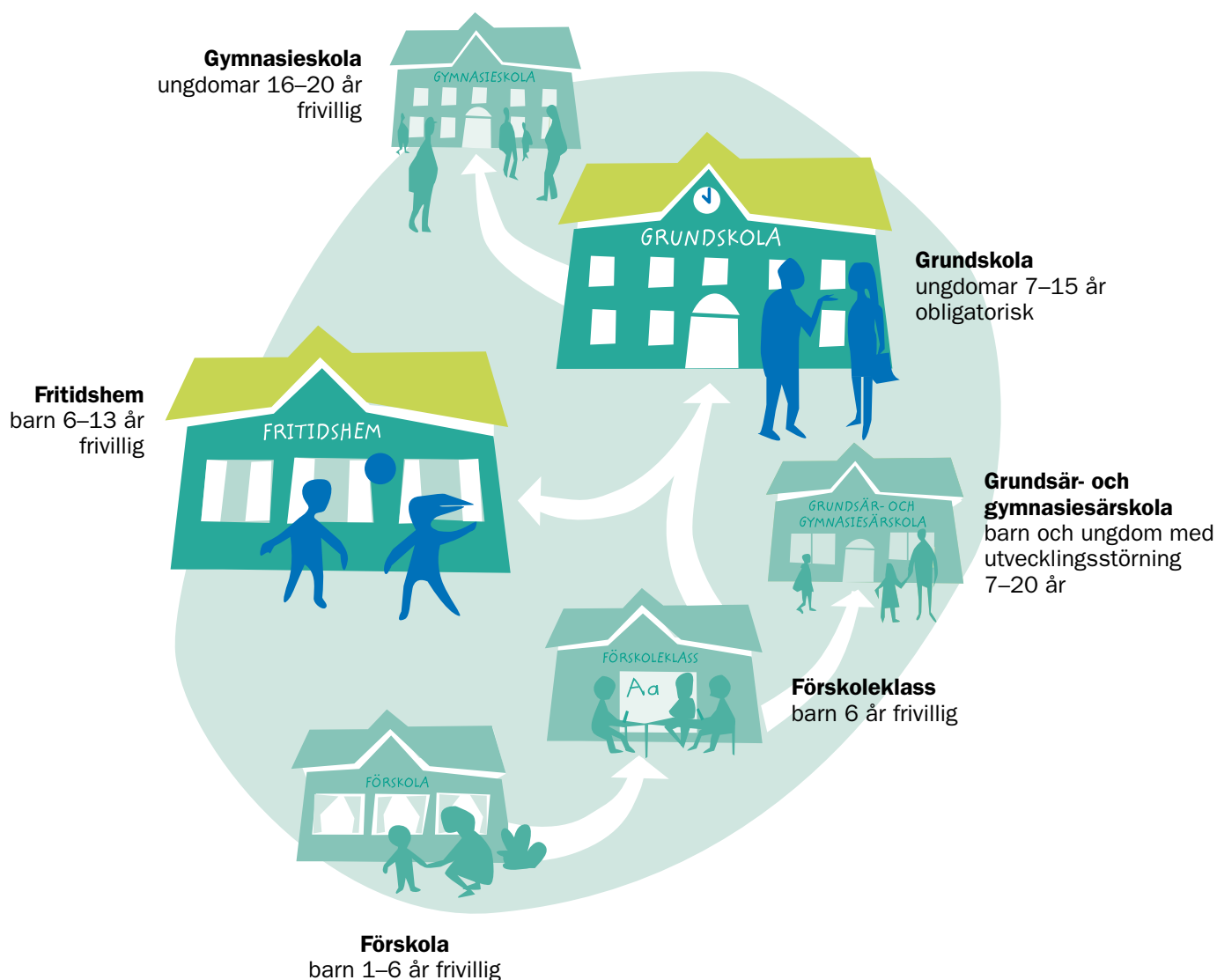

För barn 7–15 år

Grundskolan och fritidshem

Det här är den svenska skolan

Från det att ditt barn fyller 1 år kan det gå i förskola. Leken är viktig i förskolan. När barnet fyller 6 år kan det börja i förskoleklass. Både förskola och förskoleklass är frivilliga.

Alla barn går i grundskolan från ungefär 7 års ålder och den är obligatorisk. Skolplikten gäller årskurs 1–9, det vill säga i nio år.

Därefter går de flesta ungdomar tre år i gymnasieskolan. Nyanlända som fått permanent uppehållstillstånd har rätt att påbörja sin gymnasieutbildning före utgången av vårterminen det år det fyller 20; asylsökande innan de fyller 18 år. Men vissa krav på godkända betyg gäller. Gymnasieskolan kan förbereda för universitet och högskola, eller för att börja jobba direkt.

Alla barn går i grundskolan

Grundskolan är obligatorisk i Sverige. Här går alla barn i nio år. De flesta börjar årskurs 1 på hösten det år de fyller 7 år. Varje läsår består av två terminer, en höst- och en vårtermin. Om ditt barn har en utvecklingsstörning kan det istället gå i grundsärskola, som anpassas efter varje elevs förutsättningar. Läs mer om den i egen broschyr.

Förutom den vanliga grundskolan finns specialskolan som ett alternativ för barn med vissa

funktionsnedsättningar, till exempel är döva eller har kombinationer av flera funktionsnedsättningar. Undervisningen är tydligt anpassad efter elevens behov. Specialskolan är tioårig.

Grundskolan är avgiftsfri. Det betyder att du inte betalar något för utbildning, böcker och skolmaterial. Även skolmaten är gratis. Eleverna ska ha tillgång till elevhälsa, studie- och yrkesvägledning och skolbibliotek.

Gemensamma kunskapsmål

Du kan välja mellan fristående och kommunala skolor. Oavsett vilken skola du väljer så är kraven på kunskaper likadana. Alla skolors undervisning styrs av skollagen och läroplanen.

Förutom att få kunskaper får ditt barn träna sig på att förstå och umgås med andra. Alla elever ska visa respekt för sin omgivning. De får lära sig att alla människor har samma rättigheter oavsett kön,

religion, funktionshinder eller sexuell läggning. Demokrati och mänskliga rättigheter gäller lika mycket i skolan som i vårt övriga samhälle.

Har ditt barn annat modersmål än svenska? Talar ni det språket hemma? Då har barnet rätt att få modersmålsundervisning. Det kan ske som språkval, elevens val eller som undervisning utanför den vanliga skoltiden.

Betyg från årskurs 6

Skolan sätter betyg från årskurs 6. Ditt barn får sedan betyg varje termin till och med slutbetyget i årskurs 9. Betyget visar hur väl elevens kunskaper motsvarar skolans krav. Om en elev har svårt att nå målen ska den få särskilt stöd.

Det är med det betyget ditt barn söker vidare till gymnasiet. Lägsta krav är godkänt i åtta ämnen och tolv för de högskoleförberedande programmen.

Det finns sex betygsnivåer: A, B, C, D, E och F. A är det högsta betyget och E är det lägsta betyget för att bli godkänd. F är inte godkänt.

Kunskapskraven avgör betyget

Skolan har kunskapskrav som visar vad barnen minst ska kunna och det är utifrån dessa som betygen sätts. Samma krav gäller för alla skolor. Om eleven riskerar att inte uppnå kunskapskraven har det rätt att få särskilt stöd.

Nationella prov genomförs från årskurs 3 i vissa ämnen. De nationella proven hjälper läraren att

bedöma ditt barns kunskaper och att sätta rättvisa betyg.

Minst en gång per termin får du och ditt barn träffa läraren. Det kallas utvecklingssamtal. Ni pratar då om hur det går i skolan och hur barnet trivs. Både du och barnet har då möjlighet att påverka och få råd om hur hemmet kan stötta barnets skolgång.

Viktiga regler i grundskolan

Grundskolan är obligatorisk. Att närvara i undervisningen är en förutsättning för lärandet. Som vårdnadshavare ansvarar du för att barnet går till skolan och är närvarande i undervisningen. Eleverna går i skolan måndag till fredag. Lördagar, söndagar och helgdagar är lediga. Under sommaren och vid jul har barnen längre lov.

Behöver ditt barn vara ledigt vänder du dig till skolans rektor. Det kan du också göra om du vill att ditt barn ska befrias från någon del av undervisningen. Men det krävs starka skäl för detta, och det får inte försvåra barnets möjligheter att klara kunskapskraven.

Om ditt barn är frånvarande utan att du talat om detta ska skolan informera dig samma dag. Sådan ogiltig frånvaro skrivs in i betyget.

I undervisningen förmedlas också normer och värden. Skolan ska motarbeta kränkningar och arbeta för jämställdhet. Trygghet och studiero är viktigt. Elever som stör ordningen i klassen får tillsägelse av läraren. Om inte det hjälper kan elever visas ut ur klassrummet för resten av lektionen eller få sitta kvar efter skoldagens slut. Men i första hand försöker läraren lösa problemet i samförstånd med eleven.

Att välja skola

Du och ditt barn väljer själva skola, i eller utanför din kommun. Kommunen har egna skolor, men det finns också fristående sådana. Alla skolor är avgiftsfria, det kostar alltså inget att gå där.

En fristående skola kan drivas som ett företag, stiftelse eller förening. De är öppna för alla och undervisningens inriktning och kunskapskraven är samma som i kommunala skolor.

En del skolor profilerar sig. Man kan till exempel ha idrottsklasser eller använda en speciell pedagogik.

I första hand erbjuds barnet plats i den kommunala skola som ligger närmast hemmet. Men förutsatt att det finns plats kan ni alltså välja en annan skola, kommunal eller fristående.

Fritidshem efter skoldagens slut

Som förälder ska du ha möjlighet att arbeta eller studera. Då kan ditt barn få gå på ett fritidshem efter skolans slut. Fritidshemmet ligger ofta i eller intill skolan. Skolans och fritidshemmets personal samarbetar för att tiden på fritidshemmet ska vara trygg och rolig för ditt barn. Fritidshemmet är en pedagogisk gruppverksamhet som ska stödja och stimulera elevers utveckling.

Fritidshem tar emot barn från förskoleklass tills det fyller 13 år. Till skillnad från skolan kostar det pengar att ha barnet på fritidshem. Det är kommunen som bestämmer avgiftens storlek.

Barn som är 10–12 år kan också delta i en öppen fritidsverksamhet. Det kan vara ett bra alternativ om du inte arbetar eller studerar. Du och ditt barn bestämmer själva när och hur ofta det ska delta.

Du är viktig

Du är den som står ditt barn närmast. Prata med barnets lärare eller annan kontakt du har i skolan om du är fundersam eller oroar dig över något. Varje termin träffar du också barnets lärare i ett utvecklingssamtal. Det är viktigt att skolans arbete sker i samarbete med hemmet. Det är också ett bra tillfälle att diskutera hur ditt barn trivs och fungerar i skolan.

På föräldramöten träffar du lärare och alla föräldrar för att mer allmänt prata om verksamheten och vad som planeras. Dina frågor och synpunkter är viktiga också här!

Den svenska skolan för nyanlända

Att komma till ett nytt land och att möta den svenska skolan är en stor händelse; svår, annorlunda och spännande. Den svenska skolan kan för många fungera på ett helt annat sätt än i hemlandet. För att göra övergången lättare har vi utformat en serie broschyrer som beskriver det mest övergripande och grundläggande som en nyanländ förälder och elev behöver veta.

I serien ingår följande broschyrer:

- Förskolan och förskoleklass
- Grundskolan och fritidshem
- Gymnasieskolan
- Grundsär- och gymnasiesärskolan

Samtliga finns att hämta som pdf på skolverket.se/nyanlanda i arabiska, persiska, polska, somaliska och thailändska språkversioner. De finns också i tryckt form, förutom den om grundsär- och gymnasiesärskolan som bara går att få som pdf.

Informationen är tänkt som en hjälp för dig som möter de nyanlända eleverna och deras föräldrar. Beställ broschyrerna gratis och dela ut dem vid era möten.